

delkezésére. Ezzel szemben áll a termelő mezőgazdaság helyzete, amely korántsem nevezhető rózsásnak. Gabonatermésünk katasztrofálisan rossz és az, aki a gazdák helyzetét csak némiképpen ismeri, tudja, hogy mit jelent azok költségvetésében a buza. Abból fizeti a bért, adót, árából szerez gépeket, tatarozza épületeit. A buza a tulajdonképeni forgótöke, mely a gazdaságban a rendes vérkeringést biztosítja. Buzája pedig ma a gazdáknak nincs és most azt látja, hogy a főváros külföldi mezőgazdasági termékekkel támaszt neki versenyt épp abban az időben, amidőn helyzetük a legváltóságosabb. Nem akarunk a fővárosnak nehézségeket támasztani. Azok az okok, amelyek a város vezetőségét az élelmiszerek olcsóbbá tételére vezetik, szükségesek, hiszen ha Pesten zavarások fordulnak elő, vagy pláne ha itt a helyzet felborul, az egész ország adja meg az árat. Tudjuk tapasztalatból, hogy ily jelenségeknek minő politikai és gazdasági következményei lehetnek.

De semmi esetre sem vezetnek ily akciók a falu és város közötti együttérzésre. Másképp festene azonban a dolog, ha ugy a kormány, mint a főváros a termelés megszervezésével igyekezne a drágaságot letörni, hiszen tulajdonképen az egyedüli célravezető eszköz: *mentől olcsóbban, mentől több élelmiszert produkálni.* A főváros kétségtelenül nagyon sokat tehet az itteni lakosok élelmezésének biztosítására, ha Budapest környékén a mezőgazdasági termelés szervezését programmul vallja. Annyi bizonyos, hogy a főváros környékén a legrosszabbak a munkásviszonyok, de se a talaj, se az éghajlati viszonyok nem kedvezőek. A szántóföldek mesterséges öntözésével azonban meg van adva arra a mód, hogy igen kevés emberi munkaerővel a mostani produktiót megsokszorozhatjuk. Pest vármegye burgonyatermelési átlaga a háború előtt sem érte el a holdankénti 30 q-t, de öntözve mindig el lehet érni a korai burgonyánál a 150, a későnél a 200 q-s átlagokat. Az öntözött takarmányneműek elsőrendű terméseredményeket szolgáltatnak. Csalamádé 600, takarmányrépa 800 q-s átlagokat adhat a jobb földeken. Általánosságban el lehet mondani, hogy minden öntözött hold egy drb. tehén számára termel elegendő takarmányt. A korai burgonya után még zöldborsó vagy csemege-tengeri, vagy csalamádé termelhető. Az öntözött borsó második termése szeptember elején kerül a piacra. Holdanként 35 q. zöldborsó-termésre lehet számítani. Az öntöző-gazdaságok terméseredményei oly kedvezőek, hogy a berendezésüket gyorsan és biztosan lehet amortizálni. Óriási gazdasági jelentőséggel bírnak tehát, mert az időjárástól függetlenül biztossá teszik a termést, a legintenzívebb gazdálkodást teszik lehetővé. Nagy előnyük továbbá, hogy 150 hold öntözéséhez 1 gépész és 3 munkás szükséges csak, alig számbajövő munkatöbblettel érhetjük el tehát a mondott eredményeket, amelyek még biztosan fokozhatók, miután az öntözéssel együttjáró igen nagy trágyaprodukción a földek termőerejét és annak fizikai összetételét igen nagy mértékben javítja. Ha a főváros a gazdák kezére jár és megszerzi részükre a szükséges olcsó hitelt, hogy azok az öntözéshez berendezkedni tudjanak, allandósítani tudja a budapesti piacon az olcsóságot, mert hiszen az öntöző-gazdaságok olcsón produkálnak, olcsón is adhatják tehát a maguk termékeit. Erőszakos eszközökkel

Pesti Hirlap

1924 OCT 1 8

KÖZGAZDASÁG.

A drágaság leküzdése.

(A főváros hivatása a környék termelésének megszervezésével olcsóbb életet teremteni.)

Budapest gazdasági helyzete kétségtelenül váltogató. Állás nélküli tisztviselők és foglalkozás nélküli álló munkások száma nagy. A keresetalkalom minimális, ezzel szemben az emelkedő adók, lakbérek és egyéb terhek napról-napra súlyosabban nehezeden mindenki vállára. Érthető a kormány és a város törekvése, hogy az élelmiszerek mentől olcsóbban és elvisehetőbb áron álljanak a piac ren-

csak ideig-óráig lehet célt érni, de nem gyökere változást, a termelés szervezésével pedig maradandók lesznek az eredmények. Ha Pesten a munkálcson tudja a maga életét biztosítani, alacsonyabb lehetnek a munkabérek és ipari téren is fel tudja venni a versenyt a szomszédos államokkal, dacár annak, hogy iparilag feldolgozható nyersterményeink alig vannak. A főváros is megszabadul attól a ódiiumtól, mint hogyha az ország gazdaközönségével nem érezne együtt és ha a kényszer behatás alatt kénytelen is oly rendszabályokhoz nyulni amelyek a gazdaközönséget elkedvetlenítik, kétségtelesen mindjárt másképp fogja fel ezeket a közvélemény, látja, hogy a főváros igenis hajlandó a gazdaközönségnek a termelésben segítségére lenni. A dolog nem szervezhető, Budapest környékén nagyon sok az öntözhető terület, mindenestre *bőségesen elegendő arra, hogy a főváros zöldség-, burgonya- és tejszükségletét a legbőségebben kielégíthesse.*

Szerezzen a főváros tehát olcsó hiteleket, gazdák a termelésbe, illetőleg öntözésbe készséggel belemennek, ha tartozásukat mezőgazdasági termékekkel törleszthetik. A főváros így abba a helyzetbe kerül, hogy közvetlen a termelőnél a legjobb árut legolcsóbban biztosítja. **E. O.**